

AZ ÉLETJÁTÉKOK V.

„Ő kezdte!”

AKADÁLY NÉLKÜL

modul adaptációja
gyengénlátó tanulók
együttneveléséhez

**SZÖVEGÉRTÉS-
SZÖVEGALKOTÁS**

BESZ–X.6–AdGY

A modult készítette:

Kolláth Erzsébet, Montay Beáta

Az adaptációt készítette:

Dr. Horváthné Mészáros Márta

SULINova
Köznevelési, Fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Központ

Magyarország célba ér

A modul célja	A mindennapi élethelyzetekben előforduló problémák, konfliktushelyzetek megoldásának segítése
Időkeret	2×45 perc
Ajánlott korosztály	2. évfolyam
Modulkapcsolódási pontok	<p><i>Tágabb környezetben</i> Szóbeli szövegalkotás fejlesztése – anyanyelv – beszéd</p> <p><i>Szűkebb környezetben</i> Dráma Az együttműködési készség fejlesztését célzó szociális kompetencia modulok</p> <p><i>Ajánlott megelőző tevékenységek</i> Dramatikus tevékenységek, beszélgetőkör</p> <p><i>Ajánlott követő tevékenységek</i> Beszélgetőkör, helyzetgyakorlatok, a témával kapcsolatos beszélgetések, szépirodalmi művek megismerése</p>
A képességfejlesztés fókuszai	<p>a) Információs és kommunikációs kultúra: megfigyelési, kódolási, dekódolási, értelmezési képességek</p> <p>b) Beszéd (magyar nyelv és irodalom): élőbeszéd megértése, beszédkészség, szóbeli szövegek alkotása és megértése, ismeretek az anyanyelvről</p> <p>c) Ember és társadalom: ismeretszerzés, kommunikáció</p> <p><i>A szociális kompetencia szintjén:</i> Szociális érzékenység, összetartozás, együttműködés, példamutatás, elfogadás</p> <p><i>A NAT szintjén:</i> Ismeretszerzés, tanulás – ismeretszerzés személyes beszélgetésekből, a tanultak felhasználása új feladathelyzetben. Kritikai gondolkodás – Mindennapi élethelyzetek elbeszélése, eljátszása a különböző szereplők szemszögéből, önálló vélemény megfogalmazása eseményekről és személyekről. Kommunikáció – Saját vélemény érthető megfogalmazása. Események dramatikus megjelenítése. Időben való tájékozódás, események időrendbe állítása. A tartalom kulcselemei – legyen alkalmuk a tanulóknak kommunikációt folytatni olyan kérdésekről, mint viselkedési szabályok, a kölcsönösség szerepe az illemben, a külső és belső jellemvonások, a jó és a rossz tulajdonságok. Indirekt módon legyen alkalmuk arra, hogy választ keressenek a következőkre: Melyek a saját tulajdonságaim, miben hasonlítok másokhoz, miben különbözöm?</p>

AJÁNLÁS

Ha az osztályban van olyan nevű kisgyerek, akinek a neve megegyezik a történetek vagy akár a feladatkártyákon megadott szituációk szereplőinek a nevével, akkor a tanító változtassa meg a neveket.

A kooperatív feladatoknál lehetőség szerint 4 fős, heterogén csoportokat hozunk létre.

Szóforgó kooperatív technika: a csoport tagjai sorban, pl. az óramutató járásával egyező irányban elmondják egymásnak a gondolataikat, egy tag beszédidejét meg lehet határozni.

A sorba rendezés – egydimenziós rejtvények kooperatív technika modulban alkalmazott lépései:

- A diákok különböző „képregények” darabjait kapják meg. (A darabok nemcsak témában, hanem egyéb tulajdonságaikban is különbözőek lehetnek, hogy ezzel is segítsük a csoportok gyorsabb egymásra találását.)
- Megkeresik azokat a társaikat, akiknél ugyanannak a „képregénynek” a darabjai vannak.
- Ha a képek sorba rendezését is meg tudták oldani, akkor megalakult a csoportjuk.

A gyengénlátó tanuló számára jó nyomdatechnikájú, erős kontúrokkal rendelkező, megfelelően színezett és nagyított kép adása elengedhetetlen.

A sarkok kooperatív technika modulban alkalmazott lépései

- A sarkok elnevezése.
- A diákok eldöntik, melyik sarkot választják.
- A kialakult csoportok megbeszélik a választásukat.
- A tanító úgy sorolja csoportba a gyerekeket (pl. számozással), hogy az 1-1 csoportba kerülő tanulók a különböző „véleménysarkokból” kerüljenek ki.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Kooperatív tanulási technikák ismerete, alapfokú drámapedagógiai ismeretek

A látássérült (gyengénlátó) gyermekek optimális fejlesztése érdekében alapvető fontosságú az oktatási-nevelési sajátosságok megismerése
**Dr. Horváthné Mészáros Márta (szerk.): Ajánlások gyengénlátó és aliglátó gyermekek, tanulók kompetencia alapú fejlesztéséhez. Szövegértés-
szövegalkotás. sulinova Kht., Budapest, 2006.**

ÉRTÉKELÉS

A szöveges értékelés szempontjai, a tanuló hogyan vesz részt a közös munkában. A pozitívumok visszajelzésén, megerősítésén legyen a hangsúly. A megoldási ötleteket ne minősítsük! A jeleneten belüli megoldásokat „szerepből” értékeljük (pl. Ha én lettem volna Bence, nekem rosszul esett volna, ha...)

VÁZLAT

A sokféle felkínált tevékenység célja, hogy a feldolgozás menete különböző szempontokhoz illeszkedhessék. Az általunk szürkével jelölt mezők egy lehetséges bejárési útvonalat jelölnek, amely a szükségleteknek megfelelően tetszés szerint alakítható, megváltoztatható.

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport / A differenciálás szempontjai	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/ Melléklet
I. RÁHANGOLÓDÁS							
1.	Szabad séta a teremben Irány-, tempóváltás, gyorsítás 4'		Térérzékelés, saját test és a társak mozgásának érzékelése	Egész osztály Akadálymentesítés biztosítása a látássérült tanuló számára.	Frontális	Játék	
2. A	„Szigetek I.” 10'		Figyelem, csendreflex, mozgáskoordináció, együttműködés	Egész osztály	Frontális	Játék	Magnó, hangkazetta A gyengénlátó gyermeknek megfelelő kontúrozottságú papírlap
B	„Szigetek II.” 10'		Figyelem, csendreflex, mozgáskoordináció, együttműködés	Nehezebben együttműködő csoport esetében ajánlott	Frontális	Játék	Magnó, hangkazetta
C	Ki kezdte a mozgást? 10'		Figyelem, utánzóképeség, együttműködés	Az utánzás megfigyeléséhez differenciált segítség a látássérült gyermeknél	Frontális	Játék	
3.	A játékok során szerzett saját élmények megbeszélése 5'		Önismeret, emlékezet, kifejezőképesség	Egész osztály A gyengénlátó gyerekeknek segítségadás a felismeréshez	Frontális	Megbeszélés	
4. A	Csoportalakítás (irányított) Eseménysor mozzanatainak sorba rendezése 5'		Együttműködés, összefüggések felismerése, sorrendiség (időrend) érzékelése	Egész osztály	Kooperatív	Sorba rendezés egydimenziós rejtvények	1. melléklet

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport / A differenciálás szempontjai	Munkaformák	Módszerek	Eszköz / Melléklet
B	Csoportalakítás: sarkok 5'		Önismeret, állásfoglalás		Kooperatív	Sarkok	A szókártyák jól láthatók legyenek a gyengénlátó számára
II. AZ ÉLETHELYZET MEGISMERÉSE ÉS FELDOLGOZÁSA							
1.	Bori és Bence az iskolában „Ő kezdte” bevezetőjének meghallgatása 3'		Szöbeli információk megértése Gondolatok megfogalmazása	Egész osztály	Frontális	Előadás Véleményalkotás	2. melléklet
2. A	Csoportban olvasás, megbeszélés 8'		Együttműködés, beleérző készség	Egész osztály Gyengénlátó tanuló számára a jól láthatóság biztosítása	Csoport		3., 4., 5. melléklet
B	Az adott szöveg részleteinek egyéni elolvasása, időrendbe helyezése, majd újraolvasása 8'		Olvasási készség, összefüggések felismerése, sorrendiség érzékelése	A kooperatív tanulásban járatosabb, könnyebben együttműködő osztály esetében Időöbbllet vagy egyéni segítség adása a gyengénlátó gyerekeknek	Kooperatív		3., 4., 5. melléklet
3. A	A történetvariációk lehetséges folytatásainak kitalálása és az egész történet eljátszása 15'		Fantázia, beleérző készség, dramatikusság, együttműködés	Ha az osztály drámajátékban már járatosabb	Csoport	Drámajáték	
B	A történetvariációk lehetséges folytatásainak kitalálása és az egész történet elmesélése 15'				Csoport	Drámajáték	
4.	Mi történhetett valójában? Beszélgetés 7'		Empátia, tolerancia Gondolati és érzelmi reakciók kifejezése	Egész osztály	Frontális	Beszélgetés	

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/ A differenciálás szempontjai	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/ Melléklet
5. A	Megadott konfliktushelyzetek megjelenítése, a megoldások keresése Jelenetalkotás 15'		Empátia, tolerancia Gondolati és érzelmi reakciók kifejezése Dramatikus készség, együttműködés	Egész osztály	Csoport	Drámajáték	6. melléklet A jól láthatóság biztosítása a látás-sérült gyerekek (Nagyítás szükséges lehet)
B	Még hogyan végződhetne ez a történet? Megoldások keresése, jelenetalkotás 15'		Empátia, tolerancia Gondolati és érzelmi reakciók kifejezése Dramatikus készség, együttműködés		Csoport	Drámajáték	
C	Helyzetek, amik konfliktust idézhetnek elő Jelenetalkotás 15'		Empátia, tolerancia Gondolati és érzelmi reakciók kifejezése Dramatikus készség, együttműködés	Olyan osztály esetében javasolt, akiknek fejlettebb a szociális kompetenciájuk (problémaérzékenység, helyzetmegoldó készség)	Csoport	Drámajáték	
6. A	Felelősségvállalás 12'		Önismeret, helyzetfelismerés, tolerancia, empátia, kifejezőkészség Felelősségvállalás képessége	Abban az esetben javasolt, ha az osztályból többen is nehezen vállalják felteiket	Frontális, csoport	Beszélgetés	
B	Helyzetmegelőzés – önuralom 12'		Önismeret, helyzetfelismerés, tolerancia, empátia, kifejezőkészség Önuralom képessége	Abban az esetben javasolt, ha az osztályban többen is vannak olyanok, akik indulatosan kezelik a konfliktusokat	Frontális Csoport	Beszélgetés	
C	Saját élmény, amikor jól tudtak elintézni egy konfliktust 12'		Önismeret, helyzetfelismerés, kifejezőkészség		Frontális	Beszélgetés	

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport / A differenciálás szempontjai	Munkaformák	Módszerek	Eszköz / Melléklet
III. ZÁRÁS, ÉRTÉKELÉS							
A	A tanulók visszajelzései, a tanító értékelése 6'		Emlékezet, önismeret	Egész osztály	Frontális, egyéni		
B	A tanulók önértékelése, tanítói „összegzés” 6'		Emlékezet, önismeret, társismeret		Frontális – egyéni		

A FELDOLGOZÁS MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

Tanítói instrukciók

I. RÁHANGOLÓDÁS

1. SZABAD SÉTA A TEREMBEN

A tanulók kötetlen formában, számukra kellemes tempóban sétálnak a teremben. Előre meghatározott jelre (pl. taps, dobütés) változtatnak mozgásuk irányán, illetve a tanító utasításainak megfelelően mozgásuk tempóján, dinamikáján, miközben nem szakítják meg a mozgást. (Az utasítások elhangzásának ideje alatt is mozognak.)

A gyengénlátó tanuló számára biztosítani kell a terep előzetes megismerésének lehetőségét, az akadálymentes haladást.

Saját adaptációs kiegészítésem:

2.

A) „SZIGETEK I.”

A tanító 4-5 szétterített újságpapírt helyez el a földön. Dallamos zene szól. A gyerekek szabadon mozognak, táncolnak a papírok között. Ha a tanító leállítja a zenét, mindenkinek az újságpapír szigetre kell lépnie. Akik nem férnek rá, kiesnek a játékból. A következő zeneszó alatt a tanító felvesz egy „papírszigetet”

a földről. Amikor elhallgat a zene, a gyerekek feladata ismét az, hogy helyet találjanak maguknak a szigeteken. A játék addig folytatódik, amíg 1 félbehajtott papír marad.

A papírsziget színe élesen megkülönböztethető legyen a padló színétől a látássérült tanuló számára.

B) „SZIGETEK II.”

A tanító 4-5 szétterített újságpapírt helyez el a földön. Dallamos zene szól. A diákok szabadon mozognak, táncolnak a papírok között. Ha a tanító leállítja a zenét, mindenkinek az újságpapír szigetre kell lépnie. Az a cél, hogy a gyerekek megpróbáljanak egyre kisebb helyre összegyűlni. Ahogy fogy a „papírsziget”, ez egyre nagyobb együttműködést igényel. Ahhoz, hogy minél többen egyre kisebb helyen elférjenek, rá kell jönniük, hogy össze kell húzódnium, sőt a legkevesebb lábom kell állniuk. A játék addig tart, amíg mindenki el tud helyezkedni az állandóan fogyó (a tengerben elsüllyedő) szigeten.

Saját adaptációs kiegészítem:

C)

Ki kezdte a mozgást?

Az egyik önként vállalkozó gyerek kimegy a teremből. A bent maradók körbe állnak vagy ülnek, s választanak maguk közül egy mozgásirányítót. Az ő mozdulatait fogják a későbbiekben a lehető legpontosabban utánozni. Az irányító mindenféle mozdulatot tehet, de arra figyelni kell, hogy a mozdulatokat követhető sebességgel hajtsa végre. A kitaláló gyerek feladata az, hogy az osztály együttes mozgását figyelve kitalálja, hogy ki az irányító, azaz ki kezdte a mozgást. Ha sikerül neki, akkor az irányítóból kitaláló lesz, s az osztály új irányítót választ, vagy más módon szerepeket cserélnek a résztvevők.

Az utánzó mozgások megfigyelése a gyengénlátó gyermek számára nehézséget okozhat, ezért biztosítani kell számára a jól láthatóságot.

Saját adaptációs kiegészítem:

3. A JÁTÉK SORÁN SZERZETT SAJÁT ÉLMÉNYEK MEGBESZÉLÉSE

Akinek kedve van, visszajelzi, hogyan érezte magát a játékok során, illetve milyen gondolatokat ébresztettek benne a játékok. Ennél a visszajelzésnél kérjük a gyerekeket, hogy magukról, a saját érzéseikről (s ne a társak viselkedéséről) beszéljenek.

Saját adaptációs kiegészítem:

4.

A) CSOPORTALAKÍTÁS

A sorba rendezés – egydimenziós rejtvények nevű kooperatív technika alkalmazásával irányított csoportalakítással 4 fős heterogén csoportokat alakít ki a tanító. A nála lévő névre szóló „képregény”-darabokat kiosztja a gyerekeknek (kiteszi a terem közepére, ahonnan elveszik a diákok).

Ily módon a tanulók megkapják a különböző „képregények” 1-1 darabját. (A darabok nemcsak témában, hanem egyéb tulajdonságaikban is különbözőek lehetnek, hogy ezzel is segítsük a csoportok gyorsabb egymásra találását.) Ezután minden gyerek megkeresi azokat, akiknél ugyanannak a „képregénynek” a darabjai vannak. Minden „képregény” 4 képből áll. Ha az osztály létszáma nem osztható négygel, úgy 2 gyerek megkaphatja ugyanazt a képet is (duplázás).

A látássérült tanulónak szánt „képregénydarabok” elkészítésénél alkalmazkodni kell látási sajátosságaihoz a nagyság, színezés, kontúrozottság tekintetében.

Ha a diákok a képek sorba rendezését megoldották, akkor alakult meg a csoportjuk.

B) CSOPORTALAKÍTÁS EGYÉNI VÉLEMÉNYEK ALAPJÁN

A sarkok nevű kooperatív technika alkalmazásával 4 fős csoportokat hozunk létre. Mivel a terem 4 sarka négy különböző véleményt, megoldási módot takar, így ebből a szempontból heterogén csoportok alakulnak ki. A csoportalakítás lépései: a sarkok elnevezése. (Ha kérdésed van, bizonytalan vagy valamiben, magad keresed rá a megoldást/Ha kérdésed van, bizonytalan vagy valamiben, a szüleidtől kérsz tanácsot. Ha kérdésed van, bizonytalan vagy valamiben, a tanítótól kérdezed/Ha kérdésed van, bizonytalan vagy valamiben, a barátodtól kérsz tanácsot.) A sarkokba tegyen ki a tanító egy-egy szókártyát, amelyen az adott „hívószó” szerepel: önmagad, szülő – tanító, barát.

A diákok önállóan eldöntik, hogy melyik sarok „véleményével” tudnak leginkább azonosulni. A tanító által adott jelre minden diák egyszerre elindul, és odamegy az általa választott sarokhoz. Az így kialakult csoportok megbeszélik a választásukat. Ezután a tanító az egyes sarkokban levő gyerekeknek ad 1-1 számot (az osztály létszámától függően 1–5, 6, 7-ig). Következő lépésben a kapott számok segítségével a gyerekek úgy alkotnak csoportokat, hogy az 1-1 csoportba kerülő tanulók a különböző „véleménysarkokból” kerüljenek ki.

A gyengénlátó tanuló számára a szókártyák kialakításánál biztosítani kell a jól láthatóságot.

Saját adaptációs kiegészítem:

II. A PROBLÉMAHELYZET MEGISMERÉSE ÉS FELDOLGOZÁSA

1. BORI ÉS BENCE AZ ISKOLÁBAN 1. MESÉJÉNEK TANÍTÓI BEMUTATÁSA

A tanító felolvassa/elmeséli a 2. mellékletben lévő történetet. Ezt követi a spontán reakciók meghallgatása, amelynél a tanító ne nyilvánítson véleményt, csak a gyerekekből kikíváncozó gondolatokat hallgassa meg.

Saját adaptációs kiegészítem:

2.

A) CSOPORTBAN OLVASÁS

A tanító kiosztja a csoportok között a 3., 4. és 5. melléklet történeteit. (Két vagy három csoportnál is lehet ugyanaz a szöveg, de a csoportok nem ismerhetik egymás történeteit.) **A gyengénlátó gyermek látásfokának megfelelő szöveget kapjon, ha szükséges, időtöbbletet is a feldolgozáshoz.**

Minden csoport maga dönthet arról, hogy a szöveggel hogyan ismerkedik meg. Pl. közösen, a szöveg részeinek egymás közti beosztásával olvassák el, vagy egyikük hangosan felolvassa. A történet megismerése után a csoport (minden csoport) röviden megbeszéli az olvasottakat.

Saját adaptációs kiegészítem:

B) RÉSZEK OLVASÁSA, IDŐRENDBE HELYEZÉSE, MAJD ÚJRAOLVASÁSA JÓ „ELRENDEZÉSBEN”

A csoport a nekik „szóló” történetet részekre osztva, 4 papírcsíkra kapja meg. Minden gyerek hangosan felolvassa a nála lévő kicsi részt, majd közösen döntenek arról, hogy milyen sorrendbe kell a részeket tenni ahhoz, hogy érthető legyen, mi történt a történet szereplőjével (a történet szereplőjének szem-szögéből nézve). A sorrend megállapítása történhet úgy, hogy a hangos felolvasás után további beszéd nélkül, mindig az éppen „soron következő” diák helyezi le az asztalra a szövegrészletét. Ha valamelyikük rosszkor tette le az ő szövegét, ezt társaik csak néma várakozással jelzik.

Saját adaptációs kiegészítem:

3.

A) A TÖRTÉNETVARIÁCIÓK LEHETSÉGES FOLYTATÁSAINAK KITALÁLÁSA ÉS AZ EGÉSZ TÖRTÉNET ELJÁTSZÁSA

Minden csoport rövid felkészülés/próba után az általa olvasott történetet és annak elképzelésük szerinti folytatását jeleníti meg, azonos helyzetből indulva. Kiinduló helyzet: Bori a földön, tápázkodik felfelé, Marci indulatosan áll mellette.

- Bori történetének folytatása
- Marci történetének folytatása
- A külső szemlélő (tárgyilagos nézőpont) történetének folytatása

B) A TÖRTÉNETVARIÁCIÓK LEHETSÉGES FOLYTATÁSAINAK KITALÁLÁSA ÉS AZ EGÉSZ TÖRTÉNET ELMESÉLÉSE

A csoportok kitalálják és leírják az általuk megismert történet folytatását. Néhány mondatos folytatás elég, de fontos, hogy az adott szereplő nézőpontjából, az ő „szavaival” folytatódjon a történet.

A csoportok beszámolóinál az azonos szöveggel dolgozók az olvasott szöveg rövid tartalmi ismertetője után (pl. kétfelé bontják a történetet, és a szövívők így mondják el, vagy az egyikük elkezd a „mesét”, s a másik csoport szövívője kiegészíti, ha arra szükség van), olvassák fel a saját folytatásukat.

Saját adaptációs kiegészítem:

4. BESZÉLGETÉS

A tanító indító kérdése után (Mi a gyerekek véleménye a történetekről?) húzódjon háttérbe, engedje, hogy minden arra vállalkozó gyerek kifejtse a véleményét. Segítse a véleménykülönbségek megfogalmazását, a vita kialakulását is. Próbálja a diákokkal közösen megfogalmazni, miért nem egyezik Bori és Marci beszámolója. A beszélgetés végére valószínű, hogy sikerül az osztálynak megértenie és elfogadnia (indirekt módon segítse ezt a tanító), hogy ebben az esetben is, mint annyiszor máskor, nem a baleset volt a „hiba”, hanem a konfliktuskezelés módja. Érdemes közösen számba venni, hogyan lehetett volna jobban elrendezni ezt a konfliktushelyzetet.

Saját adaptációs kiegészítem:5.
A) MEGADOTT KONFLIKTUSHELYZETEK MEGJELENÍTÉSE, A MEGOLDÁSOK KERESÉSE*Jelenetalkotás*

A csoportok feladatkártyákat kapnak (húznak). Ezeken egy-egy olyan konfliktushelyzet szerepel, amivel a mindennapok során többször is találkozhatnak. A csoportoknak, miután megbeszélték a helyzetet, ki kell választaniuk egy megoldást, amivel lehetőség szerint mindannyian (vagy a legtöbben) egyetértenek. A jelenetek próbája után minden csoport bemutatja a játékát.

Az előadás után legyen mód/idő arra, hogy a csoportok, ha akarnak, röviden visszajelezhessenek egymásnak.

A feladatkártya nyomdatechnikailag feleljen meg a látássérült gyermek sajátosságainak, ha szükséges, kapjon többletidőt az elolvasáshoz.

Saját adaptációs kiegészítem:

B) MÉG HOGYAN VÉGZŐDHETNE EZ A TÖRTÉNET?

Minden csoport ugyanazzal a problémahelyzettel dolgozik, vagy a csoportok fele-fele arányban más szituációval. (A tanító válassza ki a 6. mellékletben szereplő szituációk közül azt az egyet vagy kettőt – esetleg írjon önállóan olyan konfliktushelyzetet magában foglaló szituációt, amelyik az osztálya esetében a „legaktuálisabb”, de nem túl direkt.)

A csoportok feladata, hogy a megbeszélési és felkészülési idő után bemutassák egymásnak a megoldásaikat.

A jeleneteket záró beszélgetés során mondjanak a diákok véleményt arról, melyik megoldás állt hozzájuk a legközelebb, s miért. Legyen lehetőségük a vélemények ütköztetésére is.

Saját adaptációs kiegészítem:

C) HELYZETEK, AMIK KONFLIKTUST IDÉZHETNEK ELŐ

A csoportok a tanító által említett helyszínek közül választanak (tornaterem, ebédlő, mosdó, udvar, tanterem, folyosó). Saját élményeikre támaszkodva kitalálnak egy-egy konfliktushelyzetet, s bemutatják azt társaiknak.

Saját adaptációs kiegészítem:

6.

A) MIT IS JELENT A FELELŐSSÉGVÁLLALÁS?

Az előző feladat (6. A) szituációit alapul véve vagy azok közül néhányat kiválasztva (pl. 1., 2. szituáció) közös beszélgetés formájában azon gondolkodunk, mit jelent a felelősségvállalás.

Csoportokban mondatok megfogalmazása az adott szereplő személyében, pl. Melindaként. (Ha rájött, hogy hibázott, mit mondhat.)

Abban az esetben, ha a felelősség vállalása az osztályból több gyereknek is nehézséget okoz, térjen ki a tanító arra is, hogy ez sokszor nem is könnyű feladat, s milyen becsülendő tulajdonság.

Saját adaptációs kiegészítem:

B) HOGYAN TUDNÁNK ELKERÜLNI EZEKET A HELYZETEKET?

Önuralom

Az előző feladat (6. A vagy C) szituációit alapul véve vagy azok közül néhányat kiválasztva (pl. 6. A feladat 6., 7. szituációja) közös beszélgetés formájában azon gondolkodunk, hogyan lehetne megelőzni ezeket a helyzeteket.

Ezt követően csoportonként a gyerekek egy-egy javaslatot/lehetőséget fogalmaznak meg. Ha a gyerekek az önuralom fontosságát nem említik, akkor azt a tanító emelje ki.

Abban az esetben, ha az osztályból több gyerek is hirtelen haragú, indulatos, térjen ki a tanító arra is, hogy az önuralom megtartása sokszor nem is könnyű feladat, s milyen becsülendő, ha valaki törekszik erre.

Saját adaptációs kiegészítem:**C) SAJÁT ÉLMÉNY, AMIKOR JÓL TUDTAK ELINTÉZNI EGY KONFLIKTUST**

Közös beszélgetés. Fontos, hogy a tanító tartsa oly módon mederben a beszélgetést, hogy a megszólalók valóban magukról beszéljenek. (Ne csússzanak bele a társak viselkedésének a „kibeszélésébe”!)

Saját adaptációs kiegészítem:**III. ZÁRÁS, ÉRTÉKELÉS**

A)

A diákok visszajelzései a foglalkozásról. Aki kedvet érez, elmondja, hogyan érezte magát, melyik feladat/játék volt számára a legérdekesebb és miért. Mi az, ami gondolatokat ébresztett benne. Mennyire elégedett a közös munkában való részvételével. Véleménye szerint melyik játékban/feladatban volt a legügyesebb (és miért).

A tanító értékeli az osztály egészének a munkáját, kiemelve a pozitívumokat: aktivitás, együttműködés, egymás iránti türelem, figyelem, találékonyság.

A látássérült tanuló munkájának reális értékelésére is kerüljön sor.

B)

A csoportok visszajelzései, hogyan sikerült együttműködésük, a közös munka, gondolkodás. Hogyan tudtak figyelni egymásra, ötleteikkel kiegészíteni és továbbvinni egymás ötletét, gondolatát. Hogyan tudták megosztani csoporton belül a szerepeket. A diákok önértékelése. Melyik feladat megoldásával voltak elégedettek, mi az, amit már gyakorlottabban, ügyesebben tudtak megoldani, mint eddig. Hogyan tudtak figyelni az osztály egészére. Hogyan érezték magukat a foglalkozás során. **A gyengénlátó gyermek kapjon lehetőséget érzéseinek feltárására.**

Tanítói visszajelzés az osztály munkájáról. Kérdezze meg a diákokat, kaptak-e segítséget, valamilyen útmutatást ahhoz, hogy a későbbiek során ilyen irányú problémáikat meg tudják oldani.

Saját adaptációs kiegészítem: